

Якименко Анна Сергіївна,

фахівець I категорії Міжвідомчого науково-дослідного Центру з проблем боротьби з організованою злочинністю при РНБО України

СІНГАПУРСЬКА МОДЕЛЬ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ

Корупція – деструктивне, транснаціональне явище, що створює загрозу нормальному існуванню міжнародного співтовариства, утвердженню в ньому принципів демократії та забезпечення дотримання прав людини. Жодна країна у світі нині не може оголосити себе вільною від корупції. Однак деяким країнам світу вдається ефективно боротися та мінімізувати вплив цього негативного явища [5]. Яскравим прикладом країни, яка реалізувала ефективну та послідовну стратегію боротьби з корупцією є Сінгапур. За даними рейтингу Transparency International за 2017 рік в Індексі сприйняття корупції Сінгапур отримав 6-те місце зі 180 країн, що досліджувалися, а Україна опинилася на 130-му місці [1]. Саме тому, в умовах системних трансформацій, що нині відбуваються в Українській державі особливої уваги заслуговує досвід Сінгапуру, який може бути прикладом для України у вирішенні стратегічно важливого питання – боротьби з корупцією. Проблемні питання міжнародного досвіду боротьби з корупцією досліджували такі науковці як: М.В. Грищенко, О.О. Дульський, О.З. Жовнір, Д.Г. Заброта, О.Г. Кальман, Ю.Я. Касараба, С.Ф. Константинов, Т.І. Чернявська та інші. Однак, більш детальне вивчення та переосмислення успішного досвіду зарубіжних країн є актуальним для української науки. У даному випадку – Сінгапуру. Метою статті є дослідження досвіду Сінгапуру у сфері боротьби з корупцією та можливості його впровадження в Україні.

До моменту здобуття незалежності в 1965 р. Сінгапур перебував у вкрай важкому економічному становищі і був наскрізь пронизаний беззаконням. Лідери країни зрозуміли, що є нагальна потреба протидіяти корупції та свавіллю, що послужило підставою для реалізації системи заходів, які вирізнялися суворістю і послідовністю. Водночас було посилено заходи кримінального покарання за корупційні дії, різко було підвищено заробітну плату суддів і забезпечено їх привілейований статус, введено в дію відчутні економічні санкції за давання хабаря або відмову від участі в антикорупційних розслідуваннях. Жорсткі заходи люстрації були проведені в багатьох державних відомствах. Ці заходи поєднувалися зі зменшенням втручання держави в економіку, підвищенням заробітних плат чиновникам і підготовкою кваліфікованих адміністративних

кадрів [4]. Закон «Про попередження корупції», прийнятий 17 червня 1960 р. – основний нормативно-правовий акт у сфері боротьби з корупцією у цій країні. Згідно з положеннями цього Закону було створено Бюро з розслідування корумпованої діяльності (далі – Бюро), яке має усі необхідні повноваження для боротьби з корупцією. Основними функціями цього незалежного органу є, зокрема, такі: перевірка законності дій і рішень усіх посадових осіб; розгляд скарг громадян, що містять звинувачення в корупції і вимагають відшкодування збитків; розслідування випадків недбалості та байдужості, допущених державними службовцями; розслідування фактів зловживання службовим становищем та неналежного виконання службових обов'язків – у разі підозри про наявність ознак корупції; дослідження процедур роботи державного сектора з метою зведення випадків корупції до мінімуму. Бюро вивчає методи роботи потенційно схильних до корупції державних органів для виявлення можливих «слабких місць» у системі управління [2].

Відповідно до ст. 26 Закону «Про попередження корупції» дії людини, що відмовляє директору або іншому уповноваженому офіцеру Бюро в доступі до приміщення або у проведенні обшуку, що заважає офіцеру вчиняти дії, які він уповноважений здійснювати відповідно до Закону, не виконує законні вимоги офіцера Бюро і приховує інформацію, яка може бути від нього затребувана, – розглядаються як правопорушення і тягнуть за собою покарання у вигляді штрафу, або взяття під варту на строк до 1-го року, також до такої особи можуть застосовуватися одночасно обидва покарання [3].

Отже, досвід Сінгапуру показує як можна завдяки політичній волі, ефективному антикорупційному законодавству та невідкупному незалежному агентству всього за кілька років знизити рівень корупції. Варто зазначити, що навряд чи можливо відтворити повністю Сінгапурську стратегію на теренах України, так як ця держава має свою неповторну історію, географічне розташування і особливості політичної культури, суттєво відрізняються масштаби корупції і масштаби самих держав, проте корисним для України буде запозичення досвіду формування антикорупційної політики Сінгапуру, особливо в частині правового та кадрового забезпечення державного управління, розробки критеріїв якості організаційної, функціональної структури державного апарату, оптимізації владних повноважень і системи оплати праці державних службовців.

Список використаних джерел

1. Офіційний портал Transparency International Ukraine. URL: <https://ti-ukraine.org/research/indeks-korupsiyi-cpi-2017/> (дата звернення: 31.10.2018 р.).

2. Шмаль Л. Сінгапурська модель протидії корупції: досвід для України. Науковий часопис Національної академії прокуратури. 2015. № 2. С. 110–118.

3. Сиротин А. Опыт борьбы с коррупцией в Сингапуре: лечение «Заразной жадности». 2017. URL: http://communitarian.ru/publikacii/strategicheskoe_upravlenie/opyt-borby-s-korrupciej-v-singapore-lechenie-zaraznoj-zhadnosti_13032017 (дата звернення: 31.10.2018 р.)

4. Wilson Ang, Jeremy Lua. Anti-Corruption Regulation. Singapore. 2017. URL: <https://gettingthedealthrough.com/area/2/jurisdiction/58/anti-corruption-regulation-2017-singapore/> (дата звернення: 31.10.2018 р.).

5. Опыт борьбы с коррупцией в зарубежных странах. 2015. URL: <http://dorogisk.ru/antikorrupsionnaya-politika/metodicheskie-materialy/1154/> (дата звернення: 31.10.2018 р.).